

[Elmqvist.]

rigtigt, saaledes som det ærede Medlem Hr. Hans Rasmussen søgte at belære mig om, et af Grundlovens Bud, og jeg er som Jurist uhyre taknemmelig for denne Belæring af Ikke-Juristen, selv om jeg jo nok kan erindre fra min Eksamenstid, at der stod dette Bud i Grundloven. Men et andet Spørgsmaal er jo, hvad dette Bud indeholder, et andet Spørgsmaal er, hvad vi, den nussiddende Lovgivningsmagt, ønsker skal falde ind under Begrebet Misgerningssager. Thi dette at bestemme, hvad der skal falde ind under Begrebet Misgerningssager, det har Grundloven selvfølgelig ønsket at overlade til enhver Tids Lovgivningsmagt, det blev udtrykkelig udtalt i den grundlovgivende Rigsforsamling, da dette Spørgsmaal var til Behandling. Hall, der var Ordfører, sagde om dette Spørgsmaal følgende — det findes i Rigsdagsforhandlingerne for 1849 Sp. 2491 —, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse gerne vil citere:

„Nævningene bør altsaa kun dømme i de vigtigere Strafferetssager; hvilken Grænse der her skal drages, maa det være den fremtidige Lovgivning forbeholdt at afgøre.“

— Ja, selvfølgelig, Grænsen her, hvilke Overtrædelser der skal falde ind under Begrebet Misgerningssager, maa det selvfølgelig være den kommende Lovgivningsmagt overladt at afgøre. Jeg haaber derfor, det ærede Medlem Hr. Hans Rasmussen nu er fuldstændig beroliget med Hensyn til sin Ængstelse for, at det ærede Medlem Hr. Vagn Bro og jeg skulde give os ud i noget saa utiltalende som et Grundlovsbrud eller en Anbefaling deraf.

Denne Adgang til betydeligt at begrænse Omfanget af Sager, der falder ind under Nævningerne, vil jeg for min Del meget anbefale, ogsaa ud fra de Betragtninger, jeg her har gjort gældende, nemlig at de fleste af disse Sager, som f. Eks. Bedrageri — der ganske vist nu falder bort —, men ogsaa Brandstiftelsessager og mange andre, langt naturligere finder deres Afgørelse af juridiske Dommere, eventuelt i Forbindelse med læge Meddomsmænd. Jeg tror, at hvis vi kunde spørge Grundlovsfædrene, vilde disse sige: Ja, ved Nævningeret kan vi saamænd ogsaa godt forstaa en Ret, hvori der medvirker læge Meddomsmænd. Saa selv om vi i øvrigt ikke kunde komme udenom denne Grundlovsbestemmelse, mener jeg, at vi alligevel, ved at lade Sagerne falde ind under Retter med Meddoms-

mænd, vilde være i Overensstemmelse med Grundloven.

Jeg kan ikke se andet end, at dette, at Nævningeinstitutionen i saa vid Udstrækning som muligt bør indskrænkes, i høj Grad finder Støtte i de Udtalelser, som det af Justitsministeriet nedsatte Udvalg anfører til Forsvar for Indførelse af Domsmands-Institutionen. Jeg skal tillade mig at anføre, hvad det paagældende Udvalg siger herom i sin Betænkning, Pag. 2, 2den Spalte. Med Formandens Tilladelse vil jeg gerne citere et Stykke deraf:

„En saadan Ordning“ — altsaa Domsmandsordningen — „er ikke blot langt mindre bekostelig og besværlig, fordi Lægdommernes Antal i den enkelte Sag ikke behøver at være saa stort i Domsmandssager som i Nævningesager, og fordi Proceduren i Domsmandssager ikke bliver saa omstændelig som Proceduren i Nævningesager. Men“, siger man videre, „den aabner ogsaa Mulighed for et frugtbart Samarbejde mellem Rettens juridiske og læge Element, der kun lader sig gennemføre, naar Rettens faste Dommere og Lægdommerne virker sammen med lige Beføjelser og i Forening udgør den samlede Ret. Og den forringer derigennem Faren“ — jeg vil gerne bede det ærede Medlem lægge rigtig Mærke til disse Ord — „for urigtige Afgørelser af Skyldspørgsmaalet, at Lægdommerne, naar de er medbestemende ved Strafudmålingen, bliver i Stand til ved dette Spørgsmaals Afgørelse at tage behørigt Hensyn til saadanne Momenter, som vel er meget vægtige, men dog ikke med Rette bør være afgørende for Skyldspørgsmaalet.“

Altsaa, Udvalget anfører her udtrykkeligt, at Meddomsmandssystemet muliggør et intimt Samarbejde med Rettens Jurister — som vi jo kan være ganske enige om, at vi ikke har ved Nævningeinstitutionen —, og at dette medvirker til at forringe Faren — i Modsætning til ved Nævningeinstitutionen — for urigtige Afgørelser af Skyldspørgsmaalet. Jeg forstaaer egentlig ikke, at man herefter fortsat kan gaa med til at lade en Række betydelige Forbrydelser behandle af Nævninger, naar man i samme Aandedræt erkender, at Lægdommere sammen med juridiske Dommere er langt at foretrække, og naar man erkender, at Anvendelsen af Nævninger rummer en Fare for urigtige Afgørelser. Jeg forstaaer egentlig ikke, at Udvalget saa ikke har villet gaa den Vej at sige, at som Følge af, at vi indrømmer, at Nævningeinstitutionen rummer en Fare for